

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2025 թվականի նոյեմբերի 1-8-ը

քաղաք Վիեննա (Ավստրիայի Հանրապետություն) կայացած գործուղման արդյունքների վերաբերյալ

1. Անունը, ազգանունը, զբաղեցրած պաշտոնը.

Միքայել Խաչատրյան - ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի խորհրդական,

Արսեն Սառիկյան - ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեի զարգացման և վարչարարության ռազմավարական ծրագրերի վարչության պետ:

2. Գործուղման վայրը և ժամկետները.

Ավստրիայի Հանրապետություն՝ քաղաք Վիեննա, 2025 թվականի նոյեմբերի 1-8-ը:

3. Հրավիրող կողմը.

Դասընթացը կազմակերպվել էր Արժույթի միջազգային հիմնադրամի Վիեննայի համատեղ ինստիտուտի (Joint Vienna Institute) կողմից և նվիրված էր հարկային քաղաքականության և վարչարարության արդի միտումներին: Աշխատաժողովին մասնակցում էին Կենտրոնական, Արևելյան ու Հարավարևելյան Եվրոպայի, Կովկասի ու Կենտրոնական Ասիայի երկրների՝ Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի, Թուրքիայի, Ուզբեկստանի, Ուկրաինայի, Կոսովոյի, Սերբիայի, Ալբանիայի, Բոսնիա և Հերցեգովինայի, Հունգարիայի, Իտալիայի և այլ երկրների պետական ծառայողները:

4. Գործուղման նպատակը (աշխատանքային ո՞ր խնդրի լուծման համար էր նախատեսված գործուղումը).

Դասընթացը նվիրված էր հարկային քաղաքականության և վարչարարության տեսական, ինչպես նաև գործնական գիտելիքների ընդլայնմանը: Այն միտված էր հարկային համակարգի ձևավորման և կառավարման ժամանակակից մոտեցումների ուսումնասիրմանը՝ համադրելով տեսական հիմքերը գործնական գիտելիքի ու միջազգային փորձի հետ: Դասընթացը նախատեսված էր հարկային օրենսդրության նախագծման, ռազմավարական պլանավորման, քաղաքականության վերլուծության, ինչպես նաև համակարգերի թվայնացման և արդիականացման գործընթացներում ներգրավված անձանց համար:

5. Քննարկված թեմաները.

Դասընթացի շրջանակներում քննարկվել են հարկային քաղաքականության և վարչարարության միջազգային զարգացումները, այդ թվում՝ թվային տնտեսության, բազմազգ ընկերությունների հարկման հիմնահարցերը և այլն:

Դասընթացի կարևոր բաժիններից էր նաև հարկային վարչարարության արդիական մոտեցումների ուսումնասիրությունը: Մասնակիցները ծանոթացել են ռիսկերի վրա հիմնված կառավարման մեթոդներին, հարկ վճարողների վարքագծի վերլուծությանը, հարկային կարգապահությունը (compliance) խթանող գործիքներին և վարչարարության կազմակերպման նոր մոդելներին: Քննարկվել են նաև հարկային վարչարարության արդյունավետության գնահատման այնպիսի գործիքներ, ինչպիսիք են TADAT-ը և հարկային ճեղքի գնահատման մեխանիզմները (RA-GAP):

Դասընթացը հարթակ է ստեղծել միջազգայնորեն հաջողված փորձի, ստանդարտների և ռազմավարությունների համադրման ու դրանց տեղայնացման համար, իսկ հետազոտական, տեսական և գործնական աշխատանքների համադրումը նպաստել է մասնակիցների կարողությունների ընդլայնմանը:

6. Հանդիպումները, ելույթները, բարձրացված կամ քննարկված հարցերը.

Դասընթացի շրջանակներում ԱՄՀ փորձագետները ներկայացրել են հետևյալ թեմաները.

- հարկային եկամուտների հավաքագրման միտումները, կառուցվածքն ըստ հարկատեսակների, հարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշի փոփոխությունն ըստ տարիների և դրանց կարևորությունը մակրոտնտեսական կայունության ապահովման տեսանկյունից,

- արդյունավետ հարկային վարչարարության իրականացման շրջանակներում ռազմավարական պլանավորման անհրաժեշտությունը, կառույցի առաքելության և տեսլականի սահմանումը, ինչպես նաև հարկային մարմնի ուժեղ և թույլ կողմերի վերլուծության անհրաժեշտությունը,

- ըստ հարկատեսակների հարկային քաղաքականության արդի միտումները,

- հարկային վարչարարության արդյունավետության գնահատման կարևորությունը,

Հարկային վարչարարության ախտորոշիչ գնահատման գործիքի (Tax administration Diagnostic Assessment Tool (TADAT) կիրառությունը,

- կարգապահական ռիսկերի կառավարման գործընթացը,

- ռիսկերի կառավարումը՝ մարդկային ռեսուրսների և գործառնական ռիսկերի համատեքստում,

- բազմազգ կազմակերպությունների հարկման առանձնահատկությունները,
- հարկերի վճարման մշակույթը և հարկ վճարողների վարքագծային վերլուծությունը,
- էլեկտրոնային առևտրի, կրիպտոակտիվների հարկումը և ստվերային տնտեսությունը:

Որպես ամփոփում կազմակերպիչները և մասնակիցներն ընդգծել են, որ միայն հարկային քաղաքականության և վարչարարության փոխկապակցվածության արդյունքում կարելի է բարելավել հարկային համակարգի արդյունավետությունը՝ նպաստելով տնտեսական աճին, բյուջետային կայունությանը և արդար հարկային միջավայրի ձևավորմանը:

7. Հանդիպման կամ հավաքի ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը.

Դասընթացի սկզբում և վերջում իրականացվել է մասնակիցների թեստավորում և ուսումնական ծրագրի ավարտին մասնակիցներին տրամադրվել են հավաստագրեր:

8. Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները.

Դասընթացի ընթացքում պարտադիր կատարման ենթակա առաջարկություններ չեն հնչել և համապատասխանաբար դրանց ընթացք տալու անհրաժեշտություն չի առաջացել (ակնկալվող արդյունքներ, պատասխանատուներ, ժամկետներ չեն սահմանվել):

9. Ստորագրությունը, ամսաթիվը.

Միքայել Խաչատրյան

Արսեն Սառիկյան

10.11.2025թ.